

Įmonės veiklos pertraukimo dėl mašinų sutrikimo draudimo taisyklės NR. 060

Galioja nuo 2014 08 01

1. Draudimo sutarties sudarymo tvarka
2. Draudimo sutarties šalys
3. Draudimo objektas
4. Turtiniai nuostoliai
5. Įmonės veiklos pertraukimo nuostoliai. Draudimo vieta. Atsakomybės laikotarpis. Neapmokamas laikotarpis
6. Įmonės pelnas ir išlaidos
7. Draudimo vertė nuostolio atveju. Įvertinimo periodas. Nevisiškas draudimas
8. Rizikos aplinkybės ir pokyčiai
9. Draudimo išmoka. Dvigubas draudimas
10. Pareiga vesti buhalterinę apskaitą
11. Draudimo įmoka. Draudimo apsaugos pradžia. Draudimo sutarties trukmė
12. Draudimo įmokos grąžinimas
13. Draudėjo pareigos draudiminio įvykio atveju
14. Nuostolių mažinimo išlaidos
15. Žalos nustatymo tvarka. Ekspertų veiksmai
16. Draudimo išmokos mokėjimas
17. Draudimo išmokos nemokėjimo pagrindai
18. Draudimo sutarties nutraukimas prieš terminą
19. Šalių tarpusavio atsiskaitymo, nutraukus draudimo sutartį, tvarka
20. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka
21. Draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perdavimo kitam ar kitiems draudikams tvarka

1. Draudimo sutarties sudarymo tvarka

Draudimo sutartis tarp draudiko ir draudėjo gali būti sudaroma šia tvarka:

- 1.1. Draudėjas raštu užpildo draudiko nustatytos formos prašymą.
  - 1.1.1. Draudėjo prašymas, pateiktas raštu, laikomas sudėtine draudimo sutarties dalimi. Juridinio asmens prašymas turi būti pasirašytas kompetentingo atstovo ir patvirtintas antspaudu.
  - 1.1.2. Prašymas sudaryti draudimo sutartį gali būti pateikiamas per įgaliotąjį atstovą. Draudikas turi teisę reikalauti dokumentų, patvirtinančių atstovo įgaliojimus. Įgaliojimo originalą arba įstatymų tvarka patvirtintą nuorašą draudikas pasilieka prie draudimo sutarties.
- 1.2. Draudėjas savo prašymą sudaryti draudimo sutartį gali pareikšti ir žodžiu šiais atvejais:
  - 1.2.1. jeigu draudimo sutarčiai sudaryti draudikas nereikalauja pateikti papildomos informacijos, išskyrus draudėjo pateiktas dokumentų kopijas apie apdraudžiamą turtą;
  - 1.2.2. jeigu ankščiau sudaryta draudimo sutartis yra pratęsiama kitiems draudimo metams;
  - 1.2.3. jeigu draudikas ar jo atstovas įvertino riziką draudimo vietoje ir žodžiu sutarė dėl draudimo sutarties sudarymo.
- 1.3. Draudikas turi teisę savo iniciatyva siūlyti draudėjui sudaryti draudimo sutartį. Tai turi būti atlikta raštu, pasiūlymas pasirašytas kompetentingo draudiko atstovo. Draudėjui sutikus su siūlomomis sąlygomis, pasiūlymas laikomas sudėtine draudimo sutarties dalimi, o draudikas be draudėjo sutikimo negali keisti jame išdėstytų sąlygų. Jeigu buvo teikti keli pasiūlymai, galioja paskutinis. Draudėjas, gavęs tokį pasiūlymą ir sutikęs su siūlomomis sąlygomis, atsako raštu per 7 kalendorines dienas.
- 1.4. Draudėjas atsako už prašyme sudaryti draudimo sutartį pateiktų duomenų teisingumą. Jeigu po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad draudėjas suteikė žinomai melagingą informaciją, tai

draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurias draudėjas nuslėpė, išnyko iki draudžiamąjį įvykio ar neturėjo įtakos draudžiamajam įvykiui.

1.5. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas privalo raštu atsakyti į draudiko pateiktą rašytinį papildomą paklausimą dėl žinomos informacijos apie aplinkybes, galinčias turėti esminę įtaką draudžiamajam įvykiui atsitikti ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikai), jeigu tų aplinkybių draudikas nežino.

1.6. Draudimo sutartis susideda iš draudimo liudijimo, draudimo taisyklių, prašymo sudaryti draudimo sutartį ir/ar pasiūlymo, jei jis buvo pateiktas raštu.

1.7. Draudikas, sudarydamas draudimo sutartį, naudoja standartinės draudimo liudijimo formas arba tarp sutarties šalių sudaroma individuali draudimo sutartis.

2. Draudimo sutarties šalys

- 2.1. **Draudikas** – ERGO Insurance SE, veikianti per Lietuvos filialą.
- 2.2. **Draudėjas** – asmuo, sudaręs su draudiku įmonės veiklos pertraukimo dėl mašinų sutrikimo draudimo sutartį pagal šias draudimo taisykles ir privalantis mokėti draudimo įmokas bei turintis teisę, atsitikus draudžiamajam įvykiui, gauti draudimo išmoką.

3. Draudimo objektas

Jeigu dėl apdraustos rizikos turtinių nuostolių (žr. 4 skyrių) draudėjo įmonė yra priversta laikinai nutraukti veiklą, tai draudikas pagal šias draudimo taisykles padengia veiklos pertraukimo metu atsiradusius finansinius nuostolius (žr. 5 skyrių) draudėjo įmonėje. Apdrausti įmonės finansiniai nuostoliai tiesiogiai susiję su apdraustų mašinų draudžiamuoju įvykiu (turtine žala).

4. Turtiniai nuostoliai

4.1. Turtiniais nuostoliais dėl mašinų sutrikimo yra laikomi įmonės veikloje naudojamų apdraustų mašinų ir įrengimų sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl stacionarių mašinų taisyklėse Nr. 049 nurodytų nenumatytų ir staiga įvykusių nuostolių išskyrus tuos, kurie taisyklėse išvardinti kaip išimtys. Nenumatytais laikomi nuostoliai, kurių draudėjas ar jo atstovai laiku nenumatė arba, turėdami įmonės veiklai būtinų žinių ir patirties nebūtų galėję numatyti. Ypač atlyginama už turto nuostolius, patirtus dėl:

- klaidingo aptarnavimo;
- konstrukcijų, medžiagų ar gamybos defektų;
- vandens trūkumo garo generatoriuose;
- matavimo, reguliavimo ar saugumo priemonių sugedimo;
- plyšimo dėl išcentrinės jėgos;
- per didelio spaudimo (išskyrus atvejus paminėtus 4.4. skyriaus i) ir j) dalyse) ar per mažo spaudimo;
- trumpo sujungimo, per didelės srovės ar įtampos su liepsnos pasirodymais ar be jų elektros įrenginiuose (išskyrus atvejus paminėtus 4.4. skyriaus i) ir j) dalyse);
- audros, šalnos ar ledonešio.

4.2. Tik atskirai raštu su draudiku susitarus, atlyginami finansiniai nuostoliai:

4.2.1 dėl duomenų laikmenos (skaičiavimo informacijos kaupikliai);

4.2.2 dėl apdraustų daiktų prietaisų ir pamatų turtinės žalos.

4.3. Dėl apdraustojo įrenginio elektroninių dalių žalos draudimo išmoka mokama tik tuomet, kai galima įrodyti, jog apdrausta rizika pakeičiamą vienetą (remonto atveju įprastas vieneto pakeitimas) ar bendrą visą apdraustą daiktą veikė iš išorės. Jei to neįmanoma įrodyti, tai pakanka didžiausios tikimybės, kad nuostoliai atsirado dėl apdraustos rizikos poveikio iš išorės.

4.4. Turtiniais nuostoliais nelaikomi nuostoliai, atsiradę dėl:

- dėl bet kokios rūšies karo ar vidaus neramumų;
- dėl branduolinės energijos;
- dėl žemės drebėjimų, potvynių, tekančių ar netekančių vandens telkinių išsiliejimų, grunto nuošliaužų, grunto nusėdimo, žemės nuošliaužų, sniego griūties, uragano, ciklono ir panašių gamtinių jėgų;
- dėl pastato griūties;
- dėl trūkumų, kurie buvo ar turėjo būti žinomi prieš pasirašant draudėjui draudimo sutartį;
- dėl:
  - gamybos sąlygojamo normalaus nusidėvėjimo;
  - gamybos sąlygojamo priešlaikinio nusidėvėjimo;
  - korozijos poveikio;
  - priedegų, šlamo ar kitokių nuosėdų pertekliaus;
- dėl naudojimo tokio daikto, kuriam jau buvo būtinas remontas ir apie tai turėjo būti žinoma draudėjui ar jo atstovams;
- dėl vagystės;
- dėl gaisro, žaibo, sprogdimo, susidūrus ar nukritus lėktuvui, jo dalims ar jo kroviniui, gesisant ar apgadinus daiktus šių įvykių metu, jeigu nuo šios rizikos galima apsidrausti pagal draudimo nuo ugnies sąlygas;
- dėl gaisro, žaibo ar sprogdimo susidariusių elektros įrenginių trumpo sujungimo, srovės stiprumo ar įtampos perviršių elektros įrenginiuose, kai tai galima apdrausti pagal draudimo nuo ugnies sąlygas;
- jeigu už juos turi atsakyti trečiasis asmuo kaip tiekėjas (gamintojas ar prekybininkas), įmonininkas ar turintysis užsakymą remontuoti pagal užsakymą;
- jei nuostoliai kyla dėl įrengimo bandymo, testavimo, apkrovimo ar eksperimentavimo;

m) nuostolių, kurie įvyko iki sutarės sudarymo, neatsižvelgiant į tai ar draudėjas ar jo atstovas žinojo apie nuostolius ar ne;

n) tyčinių draudėjo ar jo atstovo veiksmų arba didelio neatsargumo.

Jeigu neįrodoma, kad nuostoliai atsirado dėl vienos iš 4.4. skyriaus nuo a) iki c) nurodytų priežasčių, tai pakanka didžiausios tikimybės, kad nuostoliai atsirado dėl vienos iš šių priežasčių.

4.5. Draudikas taip pat neatsako už:

- nuostolius papildomiems prietaisams, atsarginėm dalim, pamatams ar mūriui, nebent apie tai buvo susitarta atskiru susitarimu ir jų vertė įtraukta į draudimo sumą;
- nuostolius pagalbinėms ir gamybinėms medžiagoms, pvz.: kuras, chemikalai, filtrų masė, katalizatoriai, aušinimo, valymo ir tepimo priemonės, taip pat tepalams;
- nuostolius įvairių rūšių įrankiams, pvz.: grąžtai, pjovimo ir tekimo peiliai bei diskai, krumpliaračiai;
- nuostolius kitoms dalims, kurios per įrenginio eksploatacinį periodą paprastai daug kartų keičiamos, pvz.: deginimo tūtos ir grotelės, matricos, formos, šampai, sietai, rifliuoti velenai, žarnos, filtrų medžiagos, gumos, tekstilės bei dirbtinių medžiagų dangos, taip pat apsauginė danga, guoliai, trupintuvų kūjai ir plokštės;
- nuostolius futuruotėms, išmušimams ir išklajimams ir pan., kurie, kaip rodo patyrimas, eksploatuojant apdraustus daiktus gali būti daug kartų keičiami, pvz.: krosnyse bei kituose deginimo ir kaitinimo įrenginiuose, garo katiluose ir rezervuaruose;
- nuostolius transporterių juostoms, vikšrams, kabeliams, akmens ir betono kubilams, grandinėms, lynams, diržams, šepetiams, kordams ir padangoms, nebent jei jie atsiranda mašinų sutikimo draudžiamojo įvykio atveju apgadinus apdraustąjį daiktą.

4.6. Išlyga dėl politinių rizikų.

4.6.1. Pagal šias taisykles neatlyginama bet kokia žala, nuostoliai ir išlaidos, kurios susijusios arba kurias tiesiogiai ar netiesiogiai sąlygojo šie įvykiai:

- karas, agresija, priešiški užsienio jėgų veiksmai (nepriklausomai nuo to, ar buvo paskelbtas karas, ar ne), pilietinis karas, maištas, revoliucija, sukilimas, vidaus neramumai, pasiekę sukilimo, karinės arba neteisėtos jėgos naudojimo mastą;
- bet kokio pobūdžio teroristiniai aktai.

4.6.2. Neatsižvelgiama į tai, kad žalos, nuostolių, išlaidų atsiradimui ar jų dydžiui galėjo turėti įtakos ir kitos priežastys bei aplinkybės.

Šiose taisyklėse terorizmo sąvoka reiškia pavojaus daugelio žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui arba infrastruktūros objektams sukėlimą naudojant arba grasinant naudoti jėgą (pvz.: sprogdinant, padegant, paskleidžiant radioaktyviąsias, biologines ar chemines kenksmingas medžiagas, preparatus ar mikroorganizmus ir pan.) dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų, taip pat ir turint tikslą paveikti ar įbauginti vyriausybę, visuomenę ar jos dalį.

Pagal šią išlygą taip pat neatlyginama žala, nuostoliai arba išlaidos, sukeltos arba susijusios su reagavimu, kelio užkirtimu a) ir b) dalimis nurodytiems veiksams ir įvykiams arba jų nuslopimui.

5. Įmonės veiklos pertraukimo nuostoliai. Draudimo vieta. Atsakomybės laikotarpis. Neapmokamas laikotarpis

5.1. Dėl įmonės veiklos pertraukimo finansiniu nuostoliu yra laikomas negaunamas įmonės pelnas, kurio draudėjas negali pasiekti, ir kitos su apdrausta įmonės veikla susijusios neišvengiamos sąnaudos, su sąlyga, kad turtiniai nuostoliai atsitiko apdraustos įmonės gamybinėje teritorijoje, kuri draudimo sutartyje nurodyta kaip draudimo vieta.

5.2. Draudikas neatsako už įmonės veiklos pertraukimo nuostolius, kurie atsiranda ar padidėja:

- dėl neįprastų, įmonės veiklos pertraukimo metu pasireiškiančių įvykių;
- dėl žinybinių atstatymo arba įmonės veiklos apribojimų;

- c) dėl to, kad draudėjas laiku neturi pakankamai kapitalo atstatyti sugadintiems, sunaikintiems ar dingusiems daiktams;
- d) gamybinių medžiagų, žaliavų, pusgaminių ir kitų medžiagų reikalingų normaliai veiklai vykdyti trūkumo ar sunaikinimo;
- e) bet kokios įstaigos apribojimo ar neleidimo remontuoti įrenginį ar vykdyti veiklą;
- f) dėl neapdraustų įrengimų turinės žalos;
- g) dėl areštavimo, nuomos sutarties, licenzijos, užsakymo ir pan. nutraukimo, praradimo ar atsisakymo su sąlyga, kad šie įvykiai yra draudžiamąjį įvykių pasekmė ir veiklą galima būtų atnaujinti, jei nuomos sutartis, licenzija užsakymas ir pan. nebūtų atšaukti ar nutraukti;
- h) dėl kitų rizikų ir pavojų, kurie nėra apdrausti pagal mašinų draudimo taisykles.

5.3. Draudikas atlygina nuostolius dėl įmonės veiklos pertraukimo, kurie atsiranda per 12 mėnesių nuo turtinių nuostolių atsiradimo dienos (per atsakomybės laikotarpį). Darbo užmokesčiui ir atlyginimams gali būti sutartas trumpesnis atsakomybės laikotarpis, kaip pagrindas imama metinė suma.

5.4. Draudikas neatsako už nedidelius įmonės veiklos pertraukimus, kurių pasekmės įmonėje be didesnių pastangų gali būti likviduotos.

5.5. Neapmokamas laikotarpis – tai laikotarpis, kurio metu patirtus finansinius nuostolius kiekvieno draudžiamąjį įvykių atveju besąlygiškai apmoka pats draudėjas. Šis laikotarpis nurodomas draudimo sutartyje dienų skaičiumi. Diena atitinka 24 val.

6. Įmonės pelnas ir išlaidos

6.1. Apdraustas yra įmonės pelnas iš pagamintų gaminių ir parduotų prekių apyvartos bei pelnas iš suteiktų paslaugų, taip pat pastovūs apdraustos įmonės kaštai.

6.2. Neapdrausta yra:

- a) išlaidos žaliavoms, pagalbinėms ir gamybinėms medžiagoms bei perkamoms prekėms įsigyti, nebent tai yra įmonės palaikymo išlaidos arba minimalios ar palaikomios išlaidos už energiją, perkamą iš tiekėjų;
- b) apyvartos mokesčiai, vartojimo mokesčiai ir išvežimo mokesčiai;
- c) pradiniai važtavinigiai [frachtas], jei nėra sutarta dėl tolesnio nepertraukiamo mokėjimo, pašto išlaidos;
- d) nuo apyvartos priklausanti draudimo įmoka;
- e) nuo apyvartos priklausantys mokesčiai už licenzijas ir analogiški paskatinimai už išradimus;
- f) pelnas ir išlaidos, nesusiję su gamyba, prekyba ar verslu, o atsiradę, pavyzdžiui, iš kapitalo, vertybinių popierių ar sklypų sandorių.

7. Draudimo vertė nuostolio atveju. Įvertinimo periodas. Nevisiškas draudimas.

7.1. Nuostolio atveju lemiamą reikšmę draudimo vertei nustatyti turi draudėjo įmonės pelnas ir išlaidos, kuriuos draudėjas būtų uždirbęs per įvertinimo laikotarpį, jei nebūtų buvusi pertraukta įmonės veikla apdraustoje įmonėje. Įvertinimo periodas yra 12 mėnesių. Jis baigiasi tada, kai nebeatsiranda nuostolių dėl įmonės veiklos pertraukimo, tačiau ne vėliau nei atsakomybės laikotarpio pabaiga.

7.2. Poskyrio 7.1. nuostatos galioja ir tada, kai darbo užmokestis ir atlyginimai apdraudžiami trumpesniai nei 12 mėnesių atsakomybės laikotarpiui.

7.3. Jei turtinio nuostolio atsiradimo metu vienos pozicijos draudimo suma mažesnė, negu jos draudimo vertė, padengiama tik ta dalis nuostolio, kurios santykis su visu nuostoliu atitinka draudimo sumos ir draudimo vertės santykį (nevisiškas draudimas).

7.4. Lieka galioti draudimo padidintomis sumomis ir draudimo įmokos grąžinimo sąlygos.

8. Rizikos aplinkybės ir pokyčiai

8.1. Sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas turi pranešti draudikui visas jam žinomas aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos rizikos padidėjimui. Esminėmis laikomos rizikos aplinkybės, kurios išvardintos šių taisyklių 8.3. ir 8.4. poskyriuose bei prašyme sudaryti draudimo sutartį. Aplinkybė, apie kurią draudikas primygtinai teiravosi raštu, laikoma esmine.

8.2. Sudarius draudimo sutartį, draudėjas negali be draudiko sutikimo padidinti rizikos laipsnio arba leisti tai atlikti per trečiąjį asmenį. Jeigu tai atsitinka, tai draudėjas privalo per tris dienas raštu pranešti draudikui.

8.3. Gamybos atnaujinimas, išplėtimas ar pakeitimas yra esminės rizikos aplinkybės, apie kurias būtina nedelsiant raštu pranešti draudikui. Jeigu draudėjas neinformuoja raštu draudiko apie šių esminių aplinkybių pasikeitimą draudimo sutarties galiojimo metu, tai pastarasis turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek tam nepakanka gautų draudimo įmokų.

8.4. Sudarant draudimo sutartį, draudimo rizika yra nurodoma prašyme ir įvertinama draudiko apsilankymo pas draudėją metu. Apie prašyme nurodytų duomenų pasikeitimą draudėjas privalo raštu informuoti draudiką tuoj pat, kai apie tokius pasikeitimus jis sužinojo.

8.4.1. Sumažėjus draudimo rizikai, draudėjas turi teisę reikalauti pakeisti sutarties sąlygas arba sumažinti įmoką;

8.4.2. Padidėjus draudimo rizikai, draudėjas apie tai privalo raštu pranešti draudikui, kuris turi teisę reikalauti pakeisti sutarties sąlygas arba padidinti įmoką. Jeigu draudėjas tokiu atveju nesutinka pakeisti sutarties sąlygų ar mokėti didesnės įmokos, draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo, iš esmės pasikeitus aplinkybėms.

8.5. Draudėjas privalo imtis priemonių ir taikyti jas, kad būtų sumažintos ar visiškai panaikintos padidėjusios rizikos aplinkybės.

9. Draudimo išmoka. Dvigubas draudimas

9.1. Draudikas atlygina draudėjui įmonės pelną, kurį draudėjas dėl įmonės veiklos pertraukimo per įvertinimo periodą negalėjo uždirbti.

9.2. Padengiamos tik tos išlaidos, kurios yra teisėtai reikalingos tolesniam gamybos procesui arba yra ekonomiškai pagrįstos, bei nesant įmonės veiklos pertraukimui, būtų neišvengiamos.

9.3. Mašinų ir įrengimų amortizaciniai atskaitymai padengiami tik tiek, kiek susiję turtinių nuostolių nepaliestomis apdraustos įmonės dalimis.

9.4. Draudimas negali sudaryti sąlygų praturtėti. Būtina įvertinti visus ekonominius privalumus, kurie, pasibaigus įvertinimo periodui, atsiranda per atsakomybės laikotarpį dėl įmonės veiklos pertraukimo.

9.5. Jei draudėjas sudarė ar ketina sudaryti kitą draudimo sutartį ir dar kartą apdraudžia nuostolius dėl įmonės veiklos pertraukimo, jis privalo per 7 dienas nuo kitos draudimo sutarties sudarymo raštu pranešti draudikui apie kitą draudiką ir nurodyti kitos draudimo sutarties sumą.

Atsitikus draudžiamajam įvykiui, draudimo išmoką kiekvienas draudikas moka proporcingai sudarytų draudimo sutarčių sumoms, tačiau visi bendrai ne daugiau nei draudimo vertė.

9.6. Nustačius, kad draudimo sutartyje nurodyta draudimo suma viršija draudimo vertę, draudimo sutarties šalys turi teisę reikalauti sumažinti draudimo sumą. Tokiu atveju atitinkamai sumažinama draudimo įmoka.

9.7. Jeigu draudimo suma buvo padidinta dėl draudėjo apgaulės, draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia ir atlyginti jam padarytus nuostolius, kiek jų nepadengia gauta draudimo įmoka.

10. Pareiga vesti buhalterinę apskaitą

Draudėjas yra įpareigotas vesti tvarkingą, įstatymais reglamentuojamą buhalterinę apskaitą. Praėjusių trijų metų inventorizacijos aktai, valstybinės mokesčių inspekcijos pelno bei nuostolių ataskaitos ir balansai turi būti laikomi saugiai ir atskirai vienas nuo kito, kad nebūtų sunaikinti vienu metu.

Jeigu netvarkingas ir/arba neteisėtas buhalterinės apskaitos vedimas turėjo tiesioginį ryšį draudžiamojai įvykio faktui ir žalos dydžiui nustatyti, draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką, jeigu draudėjas neįrodo, kad pažeidimas nepadarėtas tyčia.

11. Draudimo sutarties galiojimo pradžia ir terminai. Draudimo įmoka.

11.1. Draudimo sutarties galiojimo pradžia ir terminai.

11.1.1. Draudimo sutartis sudaroma draudėjo ir draudiko sutartam ir draudimo liudijime nurodytam draudimo laikotarpiui.

11.1.2. Draudimo sutartis jos galiojimo metu gali būti raštu pakeista ar papildyta. Pakeitimai ir papildymai įsigalioja nuo juose nurodytos datos ir turi būti pasirašyti draudėjo ir draudiko.

11.1.3. Draudimo sutarties įsigaliojimas yra siejamas su visos ar pirmos draudimo įmokos sumokėjimu, t. y. draudimo sutartis įsigalioja tik po to, kai draudėjas sumoka visą metinę ar pirmą draudimo įmoką, neatsižvelgiant į tai, ar draudimo sutartyje numatyta, kad visa ar pirmą draudimo įmoką privalo būti sumokėta sutarties sudarymo dieną, ar sutartyje yra numatytas vėlesnis visos ar pirmos draudimo įmokos sumokėjimo terminas.

11.1.3.1. Jei draudimo sutartyje yra numatyta, kad visa ar pirmą draudimo įmoką privalo būti sumokėta draudimo sutarties sudarymo dieną, ir draudėjas tinkamai įvykdo prievolę mokėti draudimo įmoką (t.y. nurodytu terminu ir mokėjimo būdu sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką), tai draudimo sutartis įsigalioja nuo sutartyje nurodyto numatomo draudimo laikotarpio pradžios dienos ir valandos, o draudimo apsauga yra taikoma tik po draudimo sutarties įsigaliojimo įvykusiems draudžiamiesiems įvykiams;

11.1.3.2. Jei draudimo sutartyje yra numatyta, kad visa ar pirmą draudimo įmoką privalo būti sumokėta vėliau nei draudimo sutarties sudarymo dieną, ir draudėjas tinkamai įvykdo prievolę mokėti draudimo įmoką (t.y. nurodytu terminu ir mokėjimo būdu sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką), tai draudimo sutartis įsigalioja nuo draudimo įmokos sumokėjimo momento, o draudimo apsauga yra taikoma ir draudžiamiesiems įvykiams, apie kuriuos draudimo sutarties šalys nežinojo sudarydamos draudimo sutartį, įvykusiems nuo sutartyje nurodytos draudimo laikotarpio pradžios dienos ir valandos iki sutarties įsigaliojimo momento;

11.1.3.3. Jei draudėjas sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką, praleidęs draudimo sutartyje numatytą įmokos sumokėjimo terminą, tačiau ne daugiau kaip 30 kalendorinių dienų, tai neatsižvelgiant į tai, ar draudimo įmoka privalėjo būti sumokėta sutarties sudarymo dieną, ar sutartyje buvo numatytas vėlesnis jos sumokėjimo terminas, draudimo sutartis įsigalioja tik nuo 3 (trečios) dienos, einančios po draudimo įmokos sumokėjimo, 00 val., o draudimo apsauga yra taikoma tik po draudimo sutarties įsigaliojimo įvykusiems draudžiamiesiems įvykiams;

11.1.3.4. Jei draudėjas sumoka draudimo įmoką laikotarpiu nuo draudimo apsaugos sustabdymo iki jos pasibaigimo, nurodyto šių taisyklių 11.2.6 b) punkte, draudimo apsauga bus atnaujinta nuo 3 (trečios) dienos, einančios po įmokos sumokėjimo, 00 val.

11.1.4. Draudimo apsauga įsigalioja nuo draudimo sutarties įsigaliojimo pradžios.

11.1.5. Laikina draudimo apsauga.

Draudikas atskiru raštu gali suteikti laikinąją draudimo apsaugą, kol bus baigtas rizikos vertinimas ir galutinai susitarta dėl draudimo sumos bei įmokos dydžio. Laikina draudimo apsauga suteikiama ne ilgesniam nei 2 mėnesių laikotarpiui ir pasibaigia nuo to momento, kai šalys susitaria dėl draudimo sumos ir įmokos dydžio bei pasirašo draudimo sutartį. Atsitikus draudžiamajam įvykiui laikinos draudimo apsaugos

metu, draudimo išmoka apskaičiuojama remiantis šiomis draudimo taisyklėmis, o nesumokėta metinė įmoka yra išskaičiuojama iš draudimo išmokos.

11.2. Draudimo įmoka.

11.2.1. Draudimo įmoka – tai draudimo sutartyje numatytas privalomas mokėjimas už draudimo apsaugą. Draudimo įmokos dydį nustato draudikas, įvertinęs visą draudėjo pateiktą informaciją apie draudimo objektą. Ji paskaičiuojama nuo draudimo sumos. Pasikeitus draudimo sumai, draudimo įmoka yra perskaičiuojama.

11.2.2. Draudimo įmoka, jos mokėjimo terminai ir sąlygos nurodomi draudimo liudijime.

11.2.3. Draudėjas gali pasirinkti draudimo įmokos mokėjimo būdą – mokėti metinę draudimo įmoką iš karto arba dalimis. Jeigu draudimo liudijime nėra numatyta kitaip, draudimo įmoka ar jos dalis laikoma sumokėta, kai ji pervedama į draudiko sąskaitą, nurodytą draudimo liudijime.

11.2.4. Pasirašęs draudimo sutartį, draudėjas privalo sumokėti visą metinę draudimo įmoką arba visą pirmą jos dalį iki sutartyje numatyto draudimo įmokos mokėjimo termino.

11.2.5. Kai sutariama mokėti metinę draudimo įmoką dalimis, po pirmosios draudimo įmokos dalies visos kitos įmokos yra laikomos atidėtomis draudimo įmokos dalimis, nes jų mokėjimas atidedamas iki draudimo liudijime numatyto mokėjimo termino.

11.2.6. Draudimo įmokos nesumokėjimo pasekmės:

- draudimo sutartyje numatytu laiku nesumokėjus visos metinės draudimo įmokos arba visos pirmosios jos dalies, kai draudimo liudijime yra numatytas įmokos mokėjimas dalimis, draudimo sutartis laikoma neįsigaliojusia nuo jos pasirašymo dienos;
- draudėjui nesumokėjus atidėtos draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje numatytu terminu (išskyrus atvejį, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu), draudikas praneša draudėjui raštu, kad po 15 dienų nuo pranešimo apie nesumokėtą įmoką išsiuntimo draudimo apsauga bus sustabdyta, o po 30 dienų nuo šio pranešimo išsiuntimo – draudimo sutartis pasibaigs;
- jei draudžiamasis įvykis įvyko tuo metu, kai draudimo sutartis nebuvo įsigaliojusi, draudikas nemoka draudimo išmokos.

11.3. Draudimo sutarties valiuta.

11.3.1. Draudimo įmoka ir draudimo suma draudimo liudijime gali būti nurodoma nacionaline ir/ar užsienio valiuta. Draudimo įmokos ir išmokos gali būti mokamos nacionaline ir/ar užsienio valiuta, jeigu tai neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams.

11.3.2. Draudimo įmoka perskaičiuojama į eurus sutarties sudarymo dienos oficialiu valiutos kursu.

12. Draudimo įmokos grąžinimas

12.1. Jei draudimo metai atitinka draudėjo įmonės ūkinius metus ir jei draudėjas, per keturis mėnesius nuo draudimo metų pabaigos praneša, kad pagal įmonės paruoštą praeitų metų balansą įmonės uždirbtas pelnas ir išlaidos buvo mažesni nei draudimo suma, tai už perviršį mokėta draudimo įmokos dalis, sudaranti iki vieno trečdalyje įmokėtos metinės draudimo įmokos, yra grąžinama draudėjui. Grąžinamos kiekvienos pozicijos draudimo įmokos dydį reikia nustatyti atskirai.

12.2. Jei draudimo suma per praėjusius draudimo metus buvo pakeista, tai draudimo suma laikoma, atsižvelgiant į ją galiojimo laikotarpį, iš atitinkamų draudimo sumų apskaičiuota metų vidutinė suma.

12.3. Jei nuostolio atveju išaiškėja, kad pagal 12.1. poskyrį praėjusių draudimo metų vienos pozicijos galutinai deklaruota draudimo suma buvo mažesnė už tos pozicijos draudimo vertę praėjusiais draudimo metais, tai, atsižvelgus į aplinkybes (žr. 7.3. poskyrį), nustatyta draudimo išmoka sumažėja proporcingai įmokėtos draudimo įmokos, į kurią įskaičiuotas draudimo įmokos grąžinimas, santykiui su ta draudimo įmoka, kurią draudėjas turėtų būti sumokėjęs už faktišką draudimo vertę. Jei praėjusiais draudimo metais vienos pozicijos draudimo suma buvo didesnė už tos pozicijos draudimo vertę tais metais, tai, atsižvel-

gus į aplinkybes, nustatyta draudimo išmoka sumažėja proporcingai įmokėtos draudimo įmokos, į kurią įskaičiuotas draudimo įmokos grąžinimas, santykiui su už draudimo sumą sumokėta draudimo įmoka. Šios nuostatos negalioja tuomet, jei draudėjas įrodo, kad neteisingai deklaruota ne dėl jo kaltės.

13. Draudėjo pareigos draudžiamąjį įvykio atveju

13.1. Atsiradus turtiniams nuostoliams, dėl kurių galėtų būti prarasta įmonės veikla, draudėjas privalo tuoj pat apie tai pranešti draudikui.

13.2. Nutrūkus įmonės veiklai, draudėjas privalo:

- pagal galimybes imtis jam prieinamų protingų priemonių įmonės veiklos pertraukimo nuostoliams mažinti arba jiems išvengti ir laikytis draudiko nurodymų, jei jie buvo duoti;
- draudikui, jo įgaliotiems atstovams ir ekspertams leisti ištirti nuostolių priežastis ir dydį, nustatyti draudimo išmokos dydį, teikti visą draudiko reikalaujamą informaciją, pareikalavus draudikui, pateikti ją raštu; tuo tikslu jis privalo pateikti einamųjų ūkinių metų ir praėjusių trejų metų ūkinės veiklos detalizuotas pajamų ir išlaidų sąskaitų suvestines, pelno ir nuostolių ataskaitas, balansus ir pirminius pateisinančius dokumentus.

13.3. Jeigu draudėjas pažeidžia vieną iš poskyriuose 13.1. ir 13.2. nurodytų pareigų, tai draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką, išskyrus atvejus, kai pažeidimas nebuvo tyčinis ar ne dėl didelio neatsargumo. Esant pažeidimams pagal 13.1. ir 13.2. b) dalis dėl didelio neatsargumo, draudikas įpareigotas atlyginti nuostolius tik tiek, kiek pažeidimas neturėjo įtakos nuostolių įvertinimui arba jų apimties nustatymui. Esant pažeidimams pagal 13.2. a) dalį dėl didelio neatsargumo, draudikas privalo atlyginti tiek, kiek nuostolių apimtis, net ir sąžiningai atliekant pareigas, nebūtų buvusi mažesnė.

14. Nuostolių mažinimo išlaidos

14.1. Draudikas atlygina išlaidas, kurios atsiranda draudėjui dėl mėginimo išvengti arba mažinti galimus įmonės veiklos pertraukimo nuostolius, jeigu:

- draudėjas jas pagal aplinkybes galėjo laikyti esančiomis reikalingomis, tačiau dėl skubos negalėjo anksčiau gauti draudiko pritarimo; šiuo atveju draudiką būtina tuoj pat informuoti apie pritaikytas priemones;
- jos buvo būtinos mažinant žalą ar vykdant draudiko nurodymus.

14.2. Išlaidos neatlyginamos, jeigu:

- dėl jų, pasibaigus atsakomybės laikotarpiui, draudėjas gauna naudos sau;
- dėl jų uždirbami kaštai, kurie nėra apdrausti;
- jos kartu su draudimo išmoka viršija draudimo sumą, išskyrus atvejus, kai tai atliekama draudiko nurodymu.

14.3. Esant nevisiškam draudimui, t. y. kai draudimo suma mažesnė už draudimo vertę, išlaidos padengiamos tuo pačiu santykiu kaip ir nuostoliai už gamybos pertraukimą.

15. Žalos nustatymo tvarka. Ekspertų veiksmai

15.1. Draudimo išmokos dydis lygus įmonės negautam pelnui ir patirtiems nuolatiniais kaštams per įvertinimo periodą, tačiau ne daugiau kaip už atsakomybės laikotarpį. Įmonės negautas pelnas ir patirti nuolatiniai kaštai yra apskaičiuojami vadovaujantis 6. ir 9. skyrių sąlygomis.

15.2. Jei draudikas savo jėgomis negali nustatyti žalos dydžio, jį nustato draudiko paskirtas ekspertas. Draudiko paskirto eksperto išvados yra privalomos abiems draudimo sutarties šalims, jei nėra įrodoma, kad jos yra neteisingos. Eksperto samdymo išlaidas apmoka draudikas.

15.3. Ekspertais negali būti asmenys, kurie yra draudėjo ar draudiko konkurentai ar turi su jais verslo ryšius, taip pat asmenys, kurie dirba pas konkurentus arba verslo partnerius, arba susiję panašiais ryšiais su jais.

15.4. Draudėjas savo lėšomis turi teisę samdyti kitą ekspertą, kuris gali atlikti nuostolio priežasties, apimties ir dydžio nustatymą.

15.5. Eksperto išvadose, jeigu sutarties šalys po atsiradusio nuostolio dėl įmonės veiklos pertraukimo nesusitarė kitaip, turi būti:

- einamųjų ūkinių metų iki įmonės veiklos pertraukimo pradžios ir praėjusių ūkinių metų pelno ir nuostolių ataskaitos;
- pelno ir nuostolių ataskaita, rodanti įmonės veiklos plėtrą per įvertinimo laikotarpį, jeigu ji nebūtų buvusi prarasta;
- pelno ir nuostolių ataskaita, rodanti, kaip vyko įmonės veikla per įvertinimo laikotarpį nuo įmonės veiklos pertraukimo pradžios;
- nurodyta, kaip buvo atsižvelgta į aplinkybes, turinčias įtakos draudiko pareigos mokėti draudimo išmoką apimčiai, nustatant įmonės veiklos pertraukimo nuostolius.

15.6. Pelno ir nuostolių ataskaitos turi būti pateiktos pagal 6 skyriuje išvardintus punktus. Būtina nurodyti visas išlaidas atskirai, pažymint nuolatinis gamybos kaštus įvertinimo laikotarpiu.

16. Draudimo išmokos mokėjimas

16.1. Draudėjas privalo pateikti visus turimus dokumentus bei informaciją apie draudžiamąjį įvykio aplinkybes ir pasekmes, būtinus draudimo išmokos dydžiui nustatyti.

16.2. Draudimo išmoka turi būti išmokėta ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai draudikas gauna visą reikiamą dokumentais pagrįstą informaciją, svarbią ir būtiną nustatyti draudžiamąjį įvykio faktui, aplinkybėms, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui. Mokant draudimo išmoką, išskaičiuojamos nesumokėtos draudimo įmokos.

16.3. Jei draudimo išmoka nėra išmokama per 30 dienų, draudikas privalo raštu išsamiai informuoti draudėją arba naudos gavėją apie draudžiamąjį įvykio tyrimo eigą.

16.4. Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos mokėjimą, jeigu yra pradėtas ikiteisminis tyrimas ar teismo procesas dėl įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju įvykiu arba įtariama tyčinis turto sugadinimas, sunaikinimas ar praradimas.

16.3. Jeigu, praėjus mėnesiui nuo įmonės veiklos pertraukimo pradžios ir vėliau kiekvieną mėnesį yra įmanoma nustatyti sumą, kurią draudikas turi sumokėti už kiekvieną praėjusį įmonės veiklos pertraukimo laikotarpį, tai draudėjas gali reikalauti išmokėti draudimo išmokos sumą avansu, priskaičiuojant ją prie bendros draudimo išmokos sumos, kai buvo atkurta įmonės veikla.

16.4. Draudikas neturi teisės:

- išmokėti draudimo išmokos ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs draudžiamąjį įvykio buvimu;
- atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos.

17. Draudimo išmokos nemokėjimo pagrindai

17.1. Draudikas atleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo arba turi teisę sumažinti draudimo išmoką:

- jeigu draudžiamasis įvykis atsitiko dėl draudėjo ar naudos gavėjo tyčios, išskyrus atvejus, kai tyčiniai veiksmai ar neveikimas buvo socialiai vertingi (būtiniosios ginties, pilietinės pareigos atlikimo ir pan.);
- jeigu draudėjas neįvykdė savo įsipareigojimų pagal draudimo sutartį - nesumokėjo eilinės draudimo įmokos ar jos dalies iki sutartyje numatyto mokėjimo termino, įskaitant terminą po priminimo apie įmokos sumokėjimą;
- jeigu draudėjas gavo visą žalą atlyginimą iš trečiojo asmens, kalto dėl padarytos žalos apdraustam turtui;
- jeigu draudžiamasis įvykis įvyko dėl karo veiksmy, politinių rizikų ar radioaktyvaus spinduliavimo poveikio;
- jeigu žala atsirado dėl turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valstybės valdžios institucijų nurodymu;

- f) jeigu draudėjas (naudos gavėjas) atsisakė savo reikalavimo teisės arba draudikui ją įgyvendinti tapo neįmanoma dėl draudėjo (naudos gavėjo) kaltės; šiuo atveju draudikas turi teisę reikalauti grąžinti jau išmokėtą draudimo išmoką;
- g) jeigu draudėjas raštu per 3 darbo dienas nepranešė draudikui apie įvykusį draudžiamąjį įvykį (išskyrus atvejus, kai įrodoma, kad apie draudžiamąjį įvykį draudikas sužinojo laiku arba kai nepranešimas apie draudžiamąjį įvykį neturi įtakos draudiko pareigai išmokėti draudimo išmoką);
- h) kitais Lietuvos Respublikos įstatymų numatytais atvejais.

17.2. Draudikas, atsisakydamas mokėti arba sumažindamas draudimo išmoką dėl to, kad draudėjas pažeidė draudimo sutarties sąlygas, privalo įvertinti draudėjo kaltę, draudimo sutarties sąlygų pažeidimo sunkumą, jo priežastinį ryšį su draudžiamuoju įvykiu bei žalos, atsiradusios dėl pažeidimo, dydį.

18. Sutarties pakeitimo ir nutraukimo sąlygos. Pranešimų pateikimo forma

18.1. Visi sutarties papildymai atliekami pridodant prie jos atitinkamus priedus. Priedas įsigalioja nuo jame nurodytos datos ir pasirašius jį draudikui ir draudėjui bei sumokėjus papildomą draudimo įmoką.

18.2. Visi draudėjo ir draudiko pranešimai bei paaiškinimai, minimi šiose draudimo taisyklėse, pateikiami raštu.

18.3. Draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį apie tai raštiškai įspėdamas draudiką ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki numatytos sutarties nutraukimo dienos.

18.4. Kai sutartis nutraukiama draudėjo iniciatyva, tai draudėjui grąžinama draudimo įmoka už likusį jos galiojimo laiką, išskaičiuavus sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas iki 30% nuo draudimo įmokos bei pagal tą sutartį mokėtas sumas.

18.5. Sutarties šalys, kai joms tapo žinoma apie draudimo sutarties pažeidimus, turi teisę ją nutraukti:

- a) kai sutartis nutraukiama draudėjo reikalavimu, draudimo įmonei (nustačius jos kaltę) pažeidus jos sąlygas, draudėjui grąžinama draudimo įmoka už likusį sutarties galiojimo laiką;
- b) kai sutartis nutraukiama draudimo įmonės reikalavimu draudėjui (nustačius jo kaltę) pažeidus jos esmines sąlygas, draudėjui draudimo įmoka negrąžinama.

19. Sutarties nutūkimas ir negaliojimas

19.1. Sutartis nutrūksta:

- a) draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies per 30 dienų nuo draudiko pranešimo apie draudimo įmokos ar jos dalies nesumokėjimą išsiuntimo dienos kaip nurodyta 11.2.6. punkto b) dalyje.

19.2. Sutartis negalioja, jeigu:

- a) ji sudaryta po draudžiamąjį įvykį, išskyrus atvejus, jog draudimas taikomas ir draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems iki draudimo sutarties įsigaliojimo;
- b) yra kiti sandorių negaliojimo pagrindai, nustatyti Lietuvos Respublikos Civiliniame kodekse.

19.3. Jeigu po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad draudėjas suteikė draudikui žinomai melagingą informaciją apie esmines aplinkybes, tai draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai nuslėptos aplinkybės išnyko iki draudžiamąjį įvykį ar neturėjo jam įtakos.

19.4. Sutartis, sudaryta apgaulės būdu, ir po draudžiamąjį įvykį gali būti teismine tvarka pripažįstama negaliojančia.

20. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka

20.1. Visi ginčai tarp draudėjo ir draudiko, kylantys dėl draudimo sutarties vykdymo ir aiškinimo, sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

21. Draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimo kitam ar kitiems draudikams tvarka

21.1. Draudikas, ketinantis perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams, privalo apie šį ketinimą paskelbti dviejuose dienraščiuose, platinamuose visoje Lietuvos Respublikoje. Po paskelbimo dienraščiuose draudikas apie savo ketinimą prieš du mėnesius asmeniškai raštu privalo informuoti kiekvieną draudėją. Dienraščių ir rašytinės informacijos skelbimuose draudikas privalo draudėjui nurodyti laikotarpį (ne trumpesnį kaip du mėnesiai), per kurį draudėjas turi teisę pareikšti draudikui savo prieštaravimą raštu dėl ketinimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį.

21.2. Pasibaigus 2 mėnesių įspėjimo laikotarpiui, draudikas privalo kreiptis į Priežiūros instituciją dėl leidimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį išdavimo.

21.3. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams tik gavęs Priežiūros institucijos leidimą.

Priežiūros institucijos leidimas perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį skelbiamas „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai.“

21.4. Jeigu draudėjas raštu pateikia prieštaravimą dėl draudiko ketinimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam arba kitiems draudikams, tai draudimo sutartis nutraukiama anksčiau laiko. Draudikas prieš 30 kalendorinių dienų praneša draudėjui apie tai raštu.

Valdybos pirmininkas
Dr. Kęstutis Bagdonavičius

Valdybos narys
Saulius Jokubaitis